

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/113/2016
Identifikačné číslo spisu: 7715215479
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2016
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7715215479.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne J. P., bývajúcej v N. XX, zastúpenej Mgr. Štefanom Jakobom, advokátom v Košiciach, Nerudova 9, proti žalovanej AGRO - Land SK s. r. o., so sídlom v Malčiciach 200, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Illeš, Šimčák, Brösl, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, o nahradenie prejavu vôle, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 24C/383/2015, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. decembra 2015 sp. zn. 5Co/718/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Michalovce (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) zo 16. septembra 2015 č. k. 24C/383/2015-26, ktorým prvostupňový súd I. vyhovel návrhu žalobkyne na nariadenie predbežného opatrenia zákazom žalovanej po dobu 2 rokov od doručenia uznesenia nakladať s jej polovičným spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach (pozemkoch) v obci a katastrálnom území N., bližšie označených vo výroku, a to previesť spoluvlastnícky podiel darom, scudzením tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou, či zaťažiť nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby alebo ich (i tu podľa všetkého správne „ho“ - rozumej spoluvlastnícky podiel - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) vložiť ako vklad spoločníka do obchodnej spoločnosti alebo družstva a II. v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil nad rámec viac-menej teoretického rozboru účelu inštitútu predbežného opatrenia predovšetkým tým, že aj on považoval za osvedčené právo žalobkyne, ktorému sa mala za pomoci predbežného opatrenia poskytnúť dočasná ochrana.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolatelka“). Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil úplným zamietnutím návrhu na predbežné opatrenie, resp. toto zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila odňatím jej možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho

súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). K tomu podľa nej došlo nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, považovanou za postup odnímajúci účastníkom možnosť konať pred súdom i konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu, keď najmä odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu nedáva odpoveď na žiaden z rozhodujúcich argumentov dovolateľky. Zotrvala i na námietke, podľa ktorej nárok uplatnený žalobkyňou v ňou uvádzanom rozsahu nemá oporu v hmotnom práve.

Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s ust. § 241 ods. 1 vety druhej O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Ustanovenie § 239 O. s. p. v odsekoch 1 až 2 pripúšťa dovolanie proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a za určitých podmienok aj proti potvrdzujúcemu uzneseniu (a/ odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, keďže má ísť po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní, príp. nepriznaní účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky). V zmysle odseku 3 rovnakého zákonného ustanovenia však dovolanie nie je prípustné, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach o veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Predmetom preskúmania dovolacím súdom je potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa tento stotožnil s postupom súdu prvého stupňa, predstavovaným vyhovením návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd v potvrdzujúcom uznesení však nevyslovil prípustnosť dovolania a nejde ani o uznesenie o priznaní alebo nepriznaní účinkov cudziemu rozhodnutiu (§ 239 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.), v ktorých prípadoch by inak dovolanie bolo prípustné. Keďže predmetom rozhodovania tu bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prípustnosť dovolania výslovne vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p.

Dovolanie by vzhľadom na práve uvedené bolo procesne prípustné len, ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľky o existencii niektorej vady uvedenej v práve odcitovanom ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k takejto vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej mal

odvolací súd svojím postupom odňať účastníkovi konania v tejto veci (dovolateľke) možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., primerane platí aj na rozhodnutia vydané v procesnej forme uznesení (§ 167 ods. 2 O. s. p.) a tieto normy sa uplatňujú aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.); odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé len všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má odvolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci neposkytuje žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť právnej vety stanoviska. Dovoláním napádané uznesenie totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, obsah odvolania i záver o správnosti úvah, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa. Treba pritom mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak navyše ide o špecifický prípad postupu odvolacieho súdu predpokladaný ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. (podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody), stačí, ak odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvostupňového súdu (zo strany súdu odvolacieho) pritom nemusí byť pravidlom a spravidla ho ani nemožno považovať za možné, ak sa súd prvého stupňa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní sám objektívne uspokojivým spôsobom vysporiada so všetkými relevantnými argumentmi všetkých účastníkov konania a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmto jeho úvahami. Navyše už samotný odkaz na § 219 ods. 2 O. s. p. v takýchto prípadoch v sebe zahŕňa (nech aj priamo nevyslovený) záver odvolacieho súdu o nespôsobilosti ktorejkoľvek z odvolacích námietok zvrátiť závery súdu prvostupňového (a takto aj privodiť iné nazeranie na spôsob rozhodnutia takéhoto súdu). To sú zároveň dôvody, pre ktoré nešlo prisvedčiť tej časti argumentácie z dovolania, ktorou sa poukazovalo na skoršiu väčšinovú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, považujúcu nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia za vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (bez ďalšieho).

Dovolateľka tak nedôvodne argumentovala nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil

objektívne uspokojivo (o aký prípad tu ale nešlo).

Pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa dovolací súd nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v ňom obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia by mohol skúmať len, ak by dovolanie bolo prípustné. Napriek tomu však špecificky k námietke údajného neosvedčenia práva žalobkyne, vyvodzovaného z porušenia predkupného práva právnym predchodcom žalovanej (Agropotravinárskym družstvom Malčice) nejde dosť dobre nepodotknúť, že to bola práve žalovaná (odvolaciemu súdu len všeobecne vytýkajúca významný odklon od ustálenej judikatúry bez toho, aby definovala ako to, v čom by mala spočívať významnosť odklonu, tak i aspoň niektorého reprezentanta ňou uvádzanej judikatúry, označovanej za ustálenú), ktorá sa pokúšala postup zvolený v minulosti ňou a jej už vyššie spomínaným právnym predchodcom obhájiť za pomoci takej interpretácie ustanovenia Občianskeho zákonníka o blízkych osobách (§ 116 O. z.), ktorá nielenže mala byť v rozpore so znením príslušnej legálnej definície (dopadajúcej výlučne na osoby fyzické), ale ktorá by v prípadoch obdobných tomu z prejednávanej veci mala za následok zredukovanie predkupného práva podielového spoluvlastníka na úroveň tzv. holého práva (bez akéhokoľvek obsahu i ochrany).

Ak teda dovolanie nebolo prípustné podľa § 239 ods. 1 - 3 O. s. p., nešlo usúdiť na existenciu tvrdenej procesnej vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného uznesenia odvolacieho súdu. Na tomto nemohol celkom nič zmeniť ani nesúladiť výroku uznesenia odvolacieho súdu (ktorým došlo k potvrdeniu uznesenia prvostupňového súdu ako celku) s príslušnou časťou odôvodnenia rovnakého rozhodnutia (podľa ktorej tu malo naopak dôjsť k odvolaciemu prieskumu len vo vzťahu k žalovanou napádanéj časti, kde súd prvého stupňa predbežné opatrenie nariadil). Ani takýmto postupom totiž k odňatiu možnosti konať pred súdom na úkor dovolateľky prísť nemohlo, keď práve naopak - vychádzajúc z výroku napádaného uznesenia - k vecnému rozhodnutiu odvolacieho súdu došlo aj v časti, v ktorej sa tak stať nemalo. Napokon jednou z podmienok úspešného domáhania sa vyvedenia dôsledkov z výskytu tu spomínanej vady je možnosť pre dovolateľku priaznivejšieho výsledku konania nezaťaženého žiadnou vadou a o taký prípad tu rovnako ísť nemohlo, ak v časti dotknutej opisovanou vadou došlo k zamietnutiu návrhu, teda k rozhodnutiu v prospech dovolateľky (tu pre prípad záujmu por. napr. uznesenie najvyššieho súdu z 13. apríla 2016 sp. zn. 6 Cdo 37/2016).

O náhrade trov dovolacieho konania potom dovolací súd nerozhodoval, pretože o trovách predbežného opatrenia sa rozhoduje až v rozhodnutí vo veci (§ 145 a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.